

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Mottaker
Sunrise Medical AS
Dynamitveien 14 B
1400 SKI
Norge
Johan Brodd

Deres ref.: Johan Brodd Vår ref.: 2016/0027-11 Saksbehandler: Elin Økland

Dato: 25.04.2016

Avvisning av klage på offentlig anskaffelse

Klagenemndas sekretariat viser til deres klage av 12. februar 2016 på offentlig anskaffelse av manuelle rullestoler. Vi har besluttet å avvise klagen som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 9. Grunnen er at klagen klart ikke kan føre fram.

Nedenfor gis en oppsummering av bakgrunnen for klagen og sekretariatets vurdering.

Bakgrunn:

- (1) NAV Arbeids- og velferdsdirektoratet (innklagede) kunngjorde 19. november 2015 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av rammeavtaler på manuelle rullestoler, drivhjul med elektrisk motor (elektriske drivhjul), tilbehør, reservedeler og tjenester. Denne klagen gjelder kun rammeavtalen på manuelle rullestoler. Anskaffelsens verdi ble estimert til 19 700 000 kroner. Tilbudsfrist var angitt til 11. januar 2016.
- (2) Konkurransen omfattet både produkter og tjenester, og var lagt opp slik at det kunne konkurreres separat om ulike poster innenfor hver av produkt- og tjenestekategoriene. Totalt var det oppgitt 16 poster.
- (3) I konkurransegrunnlaget del I punkt 4.1 fremgikk det følgende tildelingskriterier: *"Kvalitet vist gjennom behovsoppfyllelse" og "Totalkostnad"*. Videre fremgikk det at *"Vektingen av tildelingskriteriene kan variere fra post til post"*. Tildelingskriteriet *"Kvalitet vist gjennom behovsoppfyllelse er inndelt i underpunkter. Underpunktene kan også variere fra post til post. Det henvises til bilag 1, punkt 4, for spesifisering av tildelingskriteriene og vektingen derav."*

- (4) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget del II punkt 3.2.1 at "*[m]anuelle rullestoler skal være prøvet og tilfredsstillende kravene i NS-EN 12183:2009 [...] eller nyere, eller tilsvarende*".
- (5) I punkt 3.2.3 fremgikk det at "*[d]rivhjul med elektrisk motor skal være prøvet og tilfredsstillende kravene i relevante deler av NS-EN 12183:2009 [...] eller nyere eller tilsvarende*".
- (6) Videre fremgikk det i kravspesifikasjonen punkt 3.2.4, jf. punkt 3.2.1, at: "*Det stilles krav til at prøvingslaboratoriet var akkreditert for metodene i ovennevnte standard angitt i punkt 3.2.1 [EN 12183:2009 eller nyere] på tidspunktet hvor prøvingen ble gjennomført. Ovennevnte kan dokumenteres for eksempel ved egendokumentasjon fra prøvingslaboratoriet, eventuelt fra nasjonal akkrediteringsmyndighet, eller ved at det tydelig framkommer av prøvingsdokumentasjonen, for eksempel gjennom et akkrediteringssymbol. Dersom produktet er prøvet i henhold til tilsvarende standard, skal det dokumenteres at anvendt standard er tilsvarende den etterspurte*".
- (7) Det fremgikk i konkurransegrunnlaget punkt 5.2 "Avvik og forbehold" at "*[a]lle avvik fra konkurransegrunnlaget skal være presise, entydige og klart framgå av tilbudet*".
- (8) Under punkt 3.2.4 "Prøvingslaboratorier" var det angitt at "*[d]et stilles krav til at prøvingslaboratoriet var akkreditert for metodene i ovennevnte standard angitt i punkt 3.2.1 på tidspunktet hvor prøvingen ble gjennomført*".
- (9) Innen tilbudsfristen mottok innklagede tretten tilbud herunder fra Sunrise Medical AS (klager).
- (10) Innklagede meddelte 14. januar 2016 at klagers tilbudte manuelle rullestoler var avvist. Begrunnelsen for dette var at 10 av de tilbudte produktene manglet dokumentasjon fra akkreditert prøvingslaboratorium på at produktene tilfredsstilte kravene i EN 12183:2009 eller nyere, eller tilsvarende. Avvisningen var hjemlet i forskrift om offentlige anskaffelser § 20-13 (1) bokstav e.
- (11) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 15. februar 2016.
- (12) Innklagede har opplyst at kontraktinngåelse vil avvantes inntil saken er behandlet av klagenemnda. Saken er dermed en prioritert sak.

Sekretariatets vurdering:

- (13) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder anskaffelse av rammeavtaler på manuelle rullestoler, drivhjul med elektrisk motor (elektriske drivhjul), tilbehør, reservedeler og tjenester, som er en vareanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til 19 700 000 kroner. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og III, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.

Ulovlig konkurransebegrensning og avlysningsplikt

- (14) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved å stille krav om at prøvingslaboratoriet skulle være akkreditert for metodene i NS-EN 12183:2009. Klager

hevder dette kravet forhindrer lovlig CE-merkede produkter tilgang på det norske markedet, at dette strider mot forskriften § 17-3 (4) og at innklagede dermed skulle avlyst konkurransen. Innklagede hevder at kravet til prøving fra akkreditert prøvingslaboratorium ikke forhindrer lovlig CE-merkede produkter tilgang på det norske markedet.

- (15) I konkurransegrunnlaget punkt 3.2.4 "Prøvingslaboratorier", fremgikk det at "[d]et stilles krav til at prøvingslaboratoriet var akkreditert for metodene i ovennevnte standard angitt i punkt 3.2.1 på tidspunktet hvor prøvingen ble gjennomført". Tilsvarende krav var stilt for punkt 3.2.3.
- (16) I punkt 3.2.1 var det angitt at "*manuelle rullestoler skal være prøvet og tilfredsstillende kravene i NS-EN 12183:2009[...] eller nyere, eller tilsvarende.*"
- (17) Det krav som stilles er altså utelukkende at det prøvingslaboratorium som skal prøve om kravene i NS-EN 12183:2009 (eller nyere eller tilsvarende) er oppfylt, skal være akkreditert for metodene i denne standarden. Dette legger ikke noen begrensninger på hvilken type produkter som kan tilbys, herunder CE-merkede produkter. De produkter som skal kunne tilbys, må imidlertid oppfylle kravene i NS-EN 12183:2009 (eller nyere eller tilsvarende) og dette må dokumenteres gjennom en prøvingsrapport fra et prøvingslaboratorium som er akkreditert for metodene i denne standarden. Alle tilbyderne hadde like muligheter til å dokumentere dette på riktig vis for deres tilbudte produkter. Klagers anførsel fører etter dette klart ikke frem.

Avvisning av klagers tilbud

- (18) Klager anfører at innklagede urettmessig har avvist klagers tilbud. Etter klagers syn avvek ikke klagers tilbud vesentlig fra kravspesifikasjonen. Til dette har innklagede påpekt at de produktene klager fikk avvist fra konkurransen hadde vært testet hos TÜV Nord. Dette selskapet er akkreditert for metodene i ISO 17025:2005 "*Generelle krav til prøvings- og kalibreringslaboratoriets kompetanse*", men ikke for metodene i standarden NS-EN 12183:2009. Det var sistnevnte som var kravet i foreliggende konkurranse. At et prøvingslaboratoriums arbeid omfatter testing mot en spesifikk produktstandard er ikke ensbetydende med at prøvingslaboratoriet også er akkreditert for metodene i denne produktstandard.
- (19) Det følger av forskriften § 20-13 (1) bokstav e at oppdragsgiver har plikt til å avvise tilbud som inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonen.
- (20) Det fremgikk i kravspesifikasjonen punkt 3.2.1 at "*Manuelle rullestoler skal være prøvet og tilfredsstillende kravene i NS-EN 12183:2009 [...] eller nyere, eller tilsvarende*". I punkt 3.2.3 var det oppgitt at "*Drivhjul med elektrisk motor skal være prøvet og tilfredsstillende kravene i relevante deler av NS-EN 12183-2009 Manuelt drevne rullestoler (...)*". Videre fremgikk det under punkt 3.2.4 at "[d]et stilles krav til at prøvingslaboratoriet var akkreditert for metodene i ovennevnte standard angitt i punkt 3.2.1 [EN 12183:2009 eller nyere] på tidspunktet hvor prøvingen ble gjennomført. Ovennevnte kan dokumenteres for eksempel ved egendokumentasjon fra prøvingslaboratoriet, eventuelt fra nasjonal akkrediteringsmyndighet, eller ved at det tydelig framkommer av prøvingsdokumentasjonen, for eksempel gjennom et akkrediteringssymbol. Dersom produktet er prøvet i henhold til tilsvarende standard, skal det dokumenteres at anvendt standard er tilsvarende den etterspurte".

- (21) Klager leverte inn dokumentasjon på at TÜV Nord var et teknisk kontrollorgan og hadde godkjent akkreditering for metodene i ISO/EN 17025:2005. I den fremlagte dokumentasjonen var det også uttalt at prøvingslaboratoriet gjennomførte tester i henhold til NS-EN 12183:2009, og de aktuelle produkter var også testet i henhold til denne standarden. Det var imidlertid ikke innlevert noen dokumentasjon på at TÜV Nord var akkreditert for metodene i NS-EN 12183:2009.
- (22) Spørsmålet er hvorvidt TÜV Nord var *"akkreditert for metodene i ovennevnte standard angitt i punkt 3.2.1 [EN 12183: 2009 eller nyere] på tidspunktet hvor prøvingen ble gjennomført"* og der igjennom oppfylte dette kravet til den dokumentasjon som skulle fremlegges.
- (23) Slik kravspesifikasjonen var utformet var det et absolutt krav at produktene skulle være testet av akkreditert prøvingslaboratorium for den nevnte standarden. Klager har ikke fremlagt slik dokumentasjon. Det eneste klager har dokumentert, er at TÜV Nord har akkreditering for ISO/EN 17025:2005 og at prøvingslaboratoriet også utfører ikke-akkreditert testing opp mot kravene i blant annet NS-EN 12183:2009. Kravene i ISO/EN 17025:2005 kan ikke anses tilsvarende som kravene i NS-EN 12183:2009. Dette fordi førstnevnte utelukkende refererer seg til generelle krav til kompetanse for å utføre tester og/eller kalibreringer inkludert prøvetaking, mens NS-EN 12183:2009 spesifiserer krav og testmetoder for manuelle rullestoler. Klager har da heller ikke dokumentert at produktet er testet i henhold til *"nyere"* eller *"tilsvarende standard"* som NS-EN 12183:2009, slik det var åpnet for i konkurransegrunnlaget punkt 3.2.4. Klager har dermed ikke dokumentert at deres benyttede prøvingslaboratorium var akkreditert i henhold til de krav som var stilt i konkurransegrunnlaget. Det foreligger da et avvik.
- (24) Spørsmålet er så hvorvidt dette avviket må anses som vesentlig, slik at innklagede hadde plikt til å avvise produktene fra konkurransen. Av klagenemndas praksis fremgår det at det ved denne vurderingen blant annet skal legges vekt på hvor stort avviket er, hvor viktig forholdet det avvikes fra er, i hvilken grad et avvik vil kunne forrykke konkurransen, jf. for eksempel sak 2013/56 premiss (30).
- (25) I foreliggende sak har klager ikke dokumentert, slik kravspesifikasjonen krever, at selskapets tilbudte produkter tilfredsstillt kravene i en NS-EN 12183:2009 eller nyere eller tilsvarende. Dette må anses som et vesentlig avvik ettersom akkreditering opp mot NS-EN 12183:2009 skulle dokumentere en spesifikk produktstandard samt at kriteriet var angitt som et absolutt krav hvor prøvingslaboratoriet skulle være akkreditert for metodene i den etterspurte standarden. Når dette ikke foreligger for de tilbudte produktene utgjør dette et vesentlig avvik. Se til sammenligning klagenemndas sak 2010/281 premiss (75).
- (26) Basert på ovennevnte har innklagede rettmessig avvist klagers produkter under de nevnte postene i meddelelse om avvisning som følge av vesentlig avvik fra kravspesifikasjonen. Klagers anførsel fører etter dette klart ikke frem.
- (27) Ettersom sekretariatet har funnet at klagen klart ikke kan føre fram, avvises den som uhenksmessig for behandling i klagenemnda, jf. klagenemndeforskriften § 9.

Klageadgang:

Dere kan klage på avvisningsbeslutningen til klagenemndas leder, som i så fall vil avgjøre om klagen likevel skal behandles av klagenemnda. En slik klage må foreligge senest tre virkedager etter at dere er blitt kjent med vår avvisningsbeslutning. Med virkedager menes her

alle dager unntatt lørdager, søndager, offentlige helligdager og offentlige fridager. Siden denne fristen er fastsatt i klagenemndforskriften § 9, har verken sekretariatet eller klagenemndas leder myndighet til å utsette klagefristen. Klagen sendes til sekretariatet, som vil videresende denne til klagenemndas leder for behandling.

Anneline Vingsgård
direktør/sekretariatsleder

Elin Økland
rådgiver

<i>Mottaker</i>	<i>Postadresse</i>	<i>Poststed</i>	<i>Kontakt/e-post</i>
Sunrise Medical AS	Dynamitveien 14 B	1400 SKI Norge	Johan Brodd johan.brodd@sunrisemedical.no

Kopi til:

NAV Arbeids- og velferdsdirektoratet	Postboks 5 St Olavs plass	0130 OSLO Norge	Herleif Berntsen Herleif.Berntsen@nav.no
--------------------------------------	---------------------------	--------------------	---